

Au 25 Mai 1854, changement de domicile, dans l'ancien toko de Mme. Péroline Legaigneur, en face la résidence à Rijswijk :

Modes et Nouveautés arrivés directement de Paris, Soiere unie et fantaisie, Robes et Voiles de Mariée. Satin noir et de couleur, Marceline, Moire noire, Moire blanche, Taffetas noir napolitain, Barège uni et fantaisie, Robes à volans tissés, Echarpes nouvelles, Chapeaux en feutre pour enfants, Capelines en paille fantaisie, Passementeries et Agréments nouveaux, Cordelières, Souliers de satin blanc, Coton au crochet. Bandes brodées, Dentelles, Ouates, Mousseline, Gaets de peau cousus en fil, nouvelles fournitures pour la confection des Corsets.

(692) JNE. COQUELIN.

Er wordt ten spoedigste gevraagd, iemand bekwaam en genegen, als **Scheepsdocter** de tehuisreis naar Nederland te doen op voordelige voorwaarden.

Nadere informatiën bij den heer **H. Loust**, Marine Hôtel. BATAVIA, 18 Mei 1854. (669)

Met wederzijdsch goedvinden hebben de Heeren **J. J. Volkert** en **A. H. Meissner** van af heden opgehouden deelgenooten onzer firma te zijn, welke op den bestaanden voet zal worden voortgezet, door en voor rekening van den heer **J. van Maanen**.

SAMARANG, den 12 Mei 1854. (677) VAN MAANEN & Co.

LITHOGRAPHIE.

Bij den Ondergeteekende is voortdurend gelegenheid tot het doen vervaardigen van **Visite Kaartjes**, **Wissels** en ander **Lithographiewerk**. Voor eens keurige en spoedige uitvoering zal zorg gedragen worden.

(696) H. M. VAN DORP. BATAVIA, Mei 1854.

Societeit DE HARMONIE.

Buitengewone Algemeene Vergadering op Zaterdag den 20sten Mei aanstaande, des avonds ten half acht ure.

(680) De Secretaris, D. W. SCHIFF.

Papier- en Bureau-Handel.

VAN HAREN NOMAN & KOLFF te Batavia ontvingen en zijn steeds ruim gesorteerd in :

Propatria Papieren van diverse kwaliteiten en prijzen.
Fransch Velijn Schrijfpapier en **Drukmedias**.
Hollandsch Groot- en Klein Medias-papier.
Extra zwaar en ordinair **Bath Post**.
Fijn Mailpost in kwarto en folio formaat.
Teekpapier en **Papier sans fin**.
Végétal- of Decalqueer-papier, grand raisin form.
Fijn Bloem-papier voor Abat-jours.
Asphalt-papier of **Humide fuge**, ondoordringend voor nat of regen, uitnemend geschikt voor emballage.
Copier Papier.
Engelsch hard Zegellak, expres voor heete klimaten gefabriceerd.
Mitchell's gerenomeerde **Birminghamsche Stalen Pennen**.
Echte Bastet Pennen in koper.
Guyot Copier-, **echte Carmijn-**, **Roode-Blaauwe-** en diverse **Engelsche** en **Fransche Inkten**.
Enveloppes, waaronder de nieuw uitgevondene aan den brief vastgehecht.
Voorts: **Ouwels**, **Potlooden**, **Presse-papiers**, **Inkkokers** en hetgeen verder tot een gesorteerde **Bureauhandel** behoort.
Alles in het **Groot** en **Klein** tegen de laagste noteringen.
(689)

NIEUWE PARIJSCH E MUZIK

voor

Zang en Piano.

Verkrijgbaar bij

(646) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Stoomboot BANDA.

Bovengenoemde Stoomboot vertrekt wederom via **Samarang** naar **Soerabaya** den dag na aankomst der verwacht wordende **Landmail**. Voor Passage gelieve men zich te wenden tot

de Agenten, (685) B. KOPERSMIT & Co.

Stoomschip AMBON.

Het Vertrek van dit Stoomschip is geregeld als volgt :

Van **Batavia** naar **Samarang** op Zaterdag den 27 dezer. **Samarang** naar **Batavia** Woensdag 31

Voor Passage gelieve men zich te wenden tot de Agenten, (709) B. KOPERSMIT & Co.

Voor Familiën dan wel afzonderlijke personen wordt eene excellente gelegenheid aangeboden met het snelzeilend, uitmuntend ingericht **Schip Koophandel**, kapitein **P. L. Dupain**, uitmuntend ingericht voor Passagiers, hebbende eene gezonken kajuit. Deze bodem zal, in de eerste dagen der volgende maand, tot vertrek direct naar Rotterdam gereed zijn en gelieve men zich voor nadere Informatiën te adresseren bij de Agenten (705) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar **Nederland** wordt aangeboden het extra snelzeilend **Bark-schip Alcyon**, gezagvoerder **H. C. Haacke**. Genoemd schip heeft bijzonder goede inrigtingen voor Passagiers en zal tegen het eind van Junij van **Batavia** vertrekken. Informatiën bij de heeren **F. D. Granpré Molière & Co.** te **Soerabaya** of **Basing, Schröder & Co.** **Batavia**. (694)

BATAVIA.

Bij de **Javasche Courant** van heden is een staat gevoegd over den stand van het rijstgewas op **Java**, onder ultimo April jl., waaruit blijkt dat die stand was : Zeer gunstig. In de residentien **Preanger** regentschappen, **Pasoeroean** en **Madioen**.

Gunstig. In de residentien **Batavia**, **Krawang**, **Che-ribon**, **Samarang**, **Rembang**, **Soerabaya**, **Patjitan**, **Kadoc**, **Banjoemaas** en **Banjoewangie**.

Vrij gunstig. In de residentien **Bantam**, **Tagal**, **Pekalongan**, **Japara**, **Kedirie**, **Djerdjokarta** en **Bagelen**.

In de residentie **Buitenzorg** is de oogst vrij voordelig geweest.

Van de residentie **Bezoekie** en **Suerakarta** waren geene opgaven ontvangen.

— Men leest in de **Javasche Courant** van heden : Van **Poerworedjo** den 10 Mei wordt het volgende gemeld :

In den morgen van den 6 dezer heeft in deze residentie een ongelukkig voorval plaats gevonden.

Terwijl men bezig was met het uitdiepen van de waterleiding te **Rogosaran**, in het district **Loano** (afdeeling **Poerworedjo**), zijn twaalf van de acht en veertig in die leiding werkende personen door een aardstorting bedolven geworden, en niettegenstaande onverwijld aangebrachte hulp zijn acht van hen bezweken. Aan de vier overige arbeiders, die nog levend uit den grond konden worden gehaald, is door den officier van gezondheid eerste klasse **Schmitt**, die zich terstond bij het vernemen dier tijding met den controleur der afdeeling naar de plaats van het onheil heeft begeven, de noodige hulp verleend, zijnde drie der gekwetste arbeiders ter verpleging naar het hospitaal alhier overgebracht, hetwelk met den vierden, die slechts zeer licht gewond was, niet noodig werd geacht.

Bij onderzoek is gebleken, dat het afzetten van den grond, ten gevolge waarvan dit ongeluk heeft plaats gevonden, veroorzaakt is geworden door eene toen onzichtbare wel, die na het wegspoelen van eenige aarde, eene laag rolsteenen in beweging heeft gebracht, bij het weggrollen van welke eene massa aarde, ter lengte van 80 voeten is ingestort, zoodat in één oogenblik de waterleiding zestien voeten hoog met aarde was gevuld.

— **Soerabaya**. In den avond van Donderdag 4 Mei, omstreeks 7 ure, ging een **Javaansch** burger, met name **Ong Go**, van beroep smid, van **Oondasa**, langs de kampong **Soeloong**, naar zijne woning in de kampong **Gatottan**. Halverwege werd hij door drie mannen staande gehouden, waarvan een, zijnde dat hij een koperen doos bij zich had, hem om sirie vroeg; **Ong Go** beweerde, dat hij geen sirie had, waarop genoemd persoon naar de koperen doos greep, die **Ong Go** echter niet losliet; ter gelijker tijd ontving deze van een der andere mannen, zulk een geweldigen slag in den nek en in het aangezicht, dat hij duizelde; op zijn hulpgeschrei gingen genoemde mannen op de vlugt, de weg naar de **Chineesche** kamp inslaande. **Ong Go** keerde terstond terug, om zijn meester van het gebeurde kennis te geven, zijnde zijn linkeroog zwaar beschadigd en zijn gezigt geheel opgeworpen, doch achtte zich nog gelukkig er zoo goed te zijn afgekomen.

Algemeen wordt over de onveiligheid op de buitenwegen geklaagd; vele **Javaansche** bedienden zijn er, die den moed niet hebben, om des avonds van **Simpang** of **Kepoetra** stadwaarts te gaan.

— Latere berigten van **Bandjermassing** melden, dat de mijnbrand te **Pengaron** (zie ons nommer van den 29 Maart), zoo niet geheel gebluscht, dan toch volkomen bedwongen is, zoodat daarvan voor de exploitatie geen verder nadeel te duchten is.

Aan de personen, welke door hunnen buitengewonen ijver en moed hebben bijgedragen tot blussching van dien brand, is 's gouvernements tevredenheid betuigd geworden, en aan de inlanders, die zich bij die gelegenheid gunstig hebben onderscheiden, eene geldelijke belooning toegekend.

NEBERLAND.

Men zegt, dat het onderwijs in de nieuwe talen en de wiskundige wetenschappen aan **Z. K. H.** den prins van **Oranje** te **Leiden** zal worden gegeven door de heeren **S. F. Groen**, leeraar in de **Fransche** taal aan het stedelijk gymnasium, en **Dr. J. A. C. Oudemans**, observator in de sterrekunde aan 's rijks hoogeschool; terwijl misschien het onderwijs in de oude talen aan **Dr. R. Fruijn** zou worden opgedragen.

— Blijken een van **Zr. M.** minister-plenipotentiaris te **Stockholm** ontvangen berigt, zijn door het handelscollegie aldaar als voortdurend door **cholera** besmet verklaard de havens van **St. Petersburg**, **Cronstadt**, **Blyth**, **Leith**, **Dundee**, **Montroze**, **Glasgow**, **Cockermouth**, **Liverpool** en **Plymouth**; en als van de ziekte verdacht de **Finsche** havens van de **Golf van Finland** van en met **Abo** tot aan de **Russische** grenzen; de **Russische** havens van de **Golf van Finland** en der **Oostzee**; de havens der oostkust van **Engeland** van en met **Berwich** tot en met **Hartlepool**, mitsgaders die der west- en zuidkust van **Engeland** van de grenzen van **Schotland** tot en met **Ramsgate**; de havens van **Schotland**, de havens van **Frankrijk**, van de **Belgische** grenzen tot aan **Brest**.

— Volgens een berigt van **Z. M.** consul te **Kopenhagen** zijn aldaar gedurende 1853 regtstreeks uit **Nederland** aangekomen dertien **Nederlandsche** schepen, waarvan uit **Amsterdam** negen met diverse waren, drie met schors, uit **Leeuwarden** een met **cichoreiwortels**. Uit vreemde havens kwamen twee en twintig **Nederlandsche** schepen, waarvan uit **New-Castle** een met steenkolen en een met diverse waren; uit **Antwerpen** vier met dito; uit **Hartlepool** een met steenkolen, uit **Bremen** drie met tabak, een met aardewerk, twee met diverse waren; uit **Leith** een; uit **St. Davids** twee; uit **Sunderland** een, uit **Charlestown** een met steenkolen; uit **Wismar** een, uit **ballast**; uit **Bayonne** een met wijn en een met **terpen-tijndie**.

Naar **Nederlandsche** havens vertrokken uit **Kopenhagen** twee **Nederl.** schepen, te weten **Schibdam** met granen, naar **Amsterdam**, waarvan aftrouwen drie en dertig **Nederl.** schepen, waarvan naar **Memel** een, naar **Dantsig** acht, naar de **Baltische** zee dertien, naar **Umea** een, naar **Archangel** een, naar **Windau** twee, naar **Riga** een, naar **Anclam** een, naar **Colberry** een, naar **Heiligenhafen** een, naar **Vordingborg** een in ballast, naar **Wells** een met raapkoeken, naar **Stockholm** een met diverse waren. Voorts kwamen gedurende 1853 regtstreeks uit **Nederlandsche** havens vijftien vreemde schepen.

— Het **Journal de Bruxelles** zegt, dat er sprake is van het sluiten van een concordat tusschen den **Heiligen Stoel** en den **Koning der Nederlanden**, als **Groot-hertog** van **Luxemburg**. Een der bepalingen zou zijn, dat het apostolisch vicariaat van **Luxemburg** in **bisdom** zou worden veranderd. De tegenwoordige vicaris-apostoliek, **Mgr. Laurent**, bisschop van **Chersonesus**, die sedert geruimen tijd in ballingschap leeft, zou tot bisschop van **Luxemburg** worden benoemd.

— Volgens de **Shipping and Mercantile Gazette**, is den 9den dezer eene verklaring van de **Engelsche** regering verschenen, volgens welke de zeelieden die van schepen, toebehoorende aan onderdanen van den **Koning der Nederlanden**, deserterten op **Engelsch** grondgebied of op dat van de **O. I. Compagnie**, gevat en aan boord van hunne respectieve schepen zullen teruggebracht worden;

— De gezamenlijke papierfabrikanten, in ons land, ten getale van ruim 160, hebben bij de regering hunne bezwaren ingebragt tegen de vrijstelling van uitvoer der lompden, die hunne nijverheid geheel zoude vernietigen; de lompden-uitvoer, die in bijna alle haburige staten verboden of met hooge regten bezwaard is, zou de prijzen der papieren zoo doen verhoogden, dat mededinging met het buitenland onmogelijk zou worden, 't welk inderdaad door dien vrijen uitvoer der lompden eene bepaalde bescherming van onze regering zou schijnen te genieten. Eene brochure, waarin al de bezwaren zullen zijn zamengevat, door de papierfabrikanten uit te geven, is ter perse, en zal in deze veel licht verspreiden.

FRANKRIJK.

Parijs, 18 Maart. Men schrijft van **Brussel**: In het

helderde zijn gelaat op. Een glans van genoegen verspreidde zich over hetzelfde. — Ja, sprak hij, zóó moet het gaan. Heerlijk! Heerlijk! mijne wraak zal geveurenredig zijn aan de misdaad en hetgeen ik en **Justis** hebben geleden. Hal! Hoe zal die **Doctor** boeten! — En hij sprong weder overeind. Hij scheen eindelijk gevonden te hebben wat hij zocht en plaatste zich aan het venster, ten einde over zijn plan na te danken.

— **Kassio**, zeide hij bevorens, ga gij thans naar beneden en zeg tegen den logementhouder, dat hij ten spoedigste het lijk uit mijne kamer doe halen. Hij kan het doen begraven, als hij zulks verkiest. Hij is het overschillig.

— Hij ook, antwoordde de neger lagchende en vertrok, ten einde zijns meesters last te volvoeren. Lang stond **William** aan het geopende venster. Het middernachtsuur was bijna aangebroken. Verschrikkelijk zag het daarbuiten uit. De keizerlijke troepen hadden het **Hongaarsche** leger verslagen en op de vlugt gedreven. **Prins Windischgrätz** liet, verwoed over het afbreken der onderhandeligen, de stad op nieuw, maar veel heviger dan vroeger, beschieten. In de voorsteden boden de arbeiders, thans ook door een aantal burgers bijgestaan, nog altijd heldhaftig het hoofd aan de troepen van den **Banus Jellachich**. Duidelijk konde men van die zijde, het gewoel van den

strijd, de losbrandingen van het geschut en zelfs van het geweer vernemen. Overal hoorde men de ontploffingen der granaten, die de belegeraars in de stad wierpen. Op de straten was het bijna zoo licht als op den dag, door de menigte vuurpijlen, die de lucht doorkliefsden en die weldra hunne verderfelijke uitwerking deden gevoelen.

William, geheel afgetrokken door den aanblik van dit schouwspel en de rookkreten, die van heinde en ver opgingen, zag verder, hoe de lucht met een hevigen gloed overtoegen werd. Het was de **Burgt** en de **Keizerlijke** bibliotheek, die in brand stonden. — **Feuer!** **Feuer!** klonk het overal, doch veel luider nog klonken de kreten van hen, die wilden dat men de stad overgeven zoude, om haar voor eene algeheele vernieling te bewaren. Men gaf aan dezen wensch, die in de gegeven omstandigheden de verstandigste was, gehoor, en **Prins Windischgrätz** en **Jellachich** verkregen met hun krijgsvolk toegang tot de stad. Het gevecht was daarom niet geëindigd. Wel konden de **Keizerlijke** troepen dadelijk het **Stephansplein** en de voornaamste straten bezetten, doch de **Kärnthnerpoort** en de **Burgtpoort** moesten met geweld opengebroken en de brandende **Burgt** zelve, met de **bajonet** veroverd worden. Geruimen tijd verdedigde zich daarna nog een gedeelte van het volk met de studenten. Toen **William** echter het venster sloot, zag hij de laatste vlig-

tende de markt overtrokken. Keizer **Ferdinand II** had op het volk van **Weenen** gezegedpraald!

Den volgende morgen liet **William Kassio** bij zich komen. Hij had een brief voor den heer **Schwäber** gereed gemaakt, waarin hij den **Doctor** meldde, dat hij, het wijze van zijnen raad inziende, van zijn voornemen had afgezien, om bij het graf van **Justis** een bezoek af te leggen; daarentegen zou hij voortroosting trachten te zoeken in eene groote roff, die hij voorslands echter alléén wilde doen. Ook **Kassio** wenschte hij in **Weenen** achter te laten, ten minste gedurende den eersten tijd. Hij konde zoo doende te gelijk op de levering van eenige reisbenodigdheden wachten, die **William** besteld of hem last gegeven had te koop. Later zou hij hem wel schriftelijk de plaats melden, waar hij zich weder bij hem vervoegeen moest. Beleefdelyk versoekt **William** ten slotte den **Doctor**, om den neger, dien hij hem tegelijk met den brief zond, zoelang te behouden.

(Wordt vervolgd.)

hotel *Bellevue* heeft in deze dagen de aardige bijzonderheid plaats, dat de nieuwe gezant van Turkije daarin logeert te gelijker tijd met den heer *von Kessel*, de prinses *von Lieven* en andere vermaarde Russen.

Parijs, 21 Maart. Het gebrek aan matrozen is oorzaak dat de zamenstelling van het 3de escader zoo langzaam gaat. Het rapport van den minister der marine, in de *Moniteur* opgenomen, en het daarop volgende besluit omtrent de matrozen en hunne huisgezinnen, getuigen deswege op eene afdoende wijze en men veronderstelt dat dit escader eerst in Mei compleet en gereed zal zijn om de Engelsche vloot in de Oostzee te volgen.

Marseille, 19 Maart. De generaal *Canrobert* heeft 200 handelsvaartuigen ingehuurd om troepen over te voeren. Die inhuring heeft met de voornaamste reeders van *Marseille* en *Genoa* plaats gegrepen, die wat de prijzen aangaat, werkelijk niet te veel geëischt hebben. Tusschen is het opmerkenswaardig, dat geen der te *Marseille* en *Genoa* gevestigde Grieksche huizen — en ze zijn daar in groot aantal, rijk en zeer inhuldig, — zich met dien overvoer der troepen hebben willen inlaten. De voorwaarden zijn gunstiger dan die te Londen voor de Engelsche troepen gesloten, alwaar 275 fr. per man en 1000 fr. per paard bedongen zijn. De door den generaal *Canrobert* gesloten contracten loopen over den overvoer van 50,000 man tot *Gallipolus*, gelijk bekend is, eene kleine Europeesche stad aan den ingang van het meir *Marmora*. Zonderling genoeg! ook de kruisvaarders ontscheepten eerst te *Gallipolus*, alvorens zij zich van *Constantinopel* meester maakten.

Er worden groote toebereidselen gemaakt tot het geven van een prachtig feest aan den maarschalk de *St. Arnaud* en den hertog van *Cambridge* bij hunne aanstaande komst in deze stad.

Parijs, 22 Maart. Alle hoop is nog niet verloren om Engelsche troepen in deze hoofdstad te zien. Lord *Raglan* en zijn staf, die gisteren bij den Franschen gezant te Londen gemiddagvaard hebben, zullen in de eerste dagen van April alhier aankomen, om zich over *Marseille* naar Turkije te begeven. Ook zegt men dat op dat zelfde tijdstip 2000 Engelsche kavalleristen en 1000 artilleristen te *Parijs* zullen aankomen om langs den spoorweg en de *Saône* en *Rhone*, *Marseille* te bereiken.

Parijs, 23 Maart. De *Gazette de Flandres et d'Artois* heeft zeer hevige verwijtingen gekregen van den *Præfect du Nord*, omdat zij, een mandement van den aartsbisschop van Kamerijk bekend makende, eene zinsnede heeft weggelaten, waarin die prelaat den lof van keizer *Napoleon* uitbaasuit.

— De keizer en keizerin woonden gisteren de 788ste voorstelling van *La Dame blanche* bij.

— Heden morgen ten 1/12 ure was het voorplein der *Tuileries* opgevuld met de schoonste equipagen en de schitterendste liverijen, toebehoorende aan de ministers, dignitarissen, maarschalken, gezanten en andere hooggeplaatste personen, die het huwelijk van *Z. H. prins Lucien Murat*, kleinzoon van koning *Murat* en tweede luitenant bij het regiment der guides, met de dochter van den prins van *Wagram* (*Berthier*) bijwoonden. De bruidegom is 19 en de bruid 21 jaren oud.

De keizer en keizerin hebben die schitterende plegtigheid en de mis, die ter dier gelegenheid in de kappel der *Tuileries* gevierd is, wel met hunne tegenwoordigheid willen vereeren.

NOORD-AMERIKA.

Nieuw-Orleans, 23 Febr. In deze stad is dezer dagen een Joodsch koopman overleden, *Joudah-Touro* genaamd, die een fortuin van 540,000 dollars heeft nagelaten, waarvan hij ongeveer een derde tot liefdadige werken heeft vermaakt en wel 80,000 dollars voor het stichten van een gebouw in deze stad, waarin oude lieden van beider kunne en zonder rugzigt op geloof of natie zullen worden verpleegd; 10,000 dollars voor de Joodsche armenkas te *New-York*, zijn geboorteplaats en 50,000 dollars tot verbetering van het lot der Joden in *Palestina*.

Nieuw-Orleans, 27 Febr. Gisteren had hier een groot ongeluk plaats. Gedurende de voorstelling in de Fransche opera stortte een der gallerijen in. Drie personen werden gedood en vijftig meer of minder zwaar gekwetst.

— Een telegrafisch bericht van *Charles Town*, van 3 Maart, te *New-York* ontvangen, deelt het volgende mede:

Het stoomschip *Corwin*, den 1sten dezer van *Havana* vertrokken, is alhier met dépêches voor *Washington* aangekomen, berigtende, dat de regering te *Cuba* de stoomboot *Blackwarrior*, gaande van *Mobile* naar *New-York*, heeft in beslag genomen, onder het voorwendsel van overtreding der bepalingen op de inkomende regten, alzoo dat vaartuig katoen voor *New-York* aan boord had, dat niet in het manifest bekend was gesteld. De gezagvoerder en bemanning hebben de *Blackwarrior* verlaten en zijn op de Amerikaanse stoomboot *Fulton* overgegaan. De schoener *John S. Getting*, bestemd naar *Nieuw-Orleans*, is mede in beslag genomen.

— Te *St. Domingo* heeft eene poging plaats gehad om den president te vermoorden en er is daar eene zamenzwering ontdekt, met het doel om de stad *St. Yago* te verbranden.

— Gedurende de maand Januarij zijn er 2205 passagiers te *St. Francisco* aangekomen.

— Docteur *Gardinaire*, op last der regering van de Vereenigde Staten geregelijk vervolgd wegens het ontroggen aan de openbare schatkist eener som van 425,000 dollars, is te *Washington* veroordeeld tot tien jaren opsluiting in een tuchthuis. Deze som had hij verkregen als schadeloosstelling voor mijnen, die hij zeide in *Mexiko* bezeten en ten gevolge van den oorlog van dien staat met Noord-Amerika verloren te hebben. Tot staving van dit gezegde had hij valsche documenten en getuigenissen voorgebragt. Zijn proces duurde drie en een half jaar. Eenige uren na zijne veroordeeling is hij in zijne gevangenis overleden.

— De zoo beruchte *Lola Montez* reist op dit oogenblik met een prachtigen stoet door de mijnstreken van *Californië*.

BRITSCH WEST-INDIE.

De *Magdalena* heeft berigten uit West-Indie aangebragt tot 18 Febr.

Het schijnt, dat uit de berigten van de landengte van *Dariën* blijkt, dat de weg, door *Dr. Cullen* en den heer *Lionel Gisburne* aanbevolen voor den aanleg van een scheepvaartkanaal door de landengte, onbruikbaar is. De Indianen onderhouden vriendschappelijke betrekkingen met de uitgezondene expeditiën tot onderzoek van de landengte.

— De berigten uit *Jamaica* loopen tot 11 Febr. Het eiland was gezond en het berigt, dat de cholera op nieuw aldaar was uitgebroken, was ongegrond. Het huis had de wet op de verantwoordelijkheid van het bestuur aangenomen; men was niet zoo zeker van de goedkeuring van den raad. Het verlies dat de schatkist geleden heeft door de verwerping van de begrooting en de daarop gevolgde staking van de heffing der in- en uitgaande regten, bedraagt *£st.* 120,000. Men denkt dit te kort te dekken door de uitgifte van schatkistbiljetten à 6% voor de helft dier som en de andere helft door de uitgifte van muntpapier. Men denkt dat de gouverneur de vergadering onmiddelijk zal ontbinden, nadat de koningin de wet op de verantwoordelijkheid van het bestuur zal hebben goedgekeurd; in dat geval zal de verkiezingsstrijd vrij hevig zijn.

— Nadat de troepen van *St. Vincent* vertrokken waren, zijn eenige onlusten op dat eiland uitgebarsten. Volgens de laatste berigten was de rust echter hersteld.

— De dagbladen van *Grenada* melden, dat de wet om de som van *£st.* 25,000 beschikbaar te stellen voor het bevorderen der landverhuizing, uit de *£st.* 50,000, die door het moederland aan die kolonie geleend zijn, en de wet tot bevordering van de landverhuizing van koelies en Chinezen naar dat eiland, niet door de kroon zijn goedgekeurd. In de volgende zitting zullen de gronden aan de vergadering worden kenbaar gemaakt, waarop het daartoe strekkend advies van de koningin heeft gestuund.

— Op *Tobago* was eenige spanning ontstaan door het ontdekken van een complot, door zekeren *Joseph Arthur* en 15 anderen gesmeed, om de stad *Scarborough* op zekeren nacht in brand te steken. Een der deelgenooten van het complot verraadde dit helse plan, waarop *Arthur* gevangen is gezet; de zaak wordt verder onderzocht.

— Toen de *Magdalena* *St. Thomas* verliet, was de cholera bijna van dat eiland verdwenen. Ongeveer 1700 personen waren als slagtoffers van deze ziekte gevallen, dat is bijna een achtste gedeelte van de geheele bevolking. Op de overige eilanden, waar de cholera geheerscht had, was die ziekte insgelijks aan het afnemen.

ZUID-AMERIKA.

Men leest in den *Echo* van *Valparaiso*, 31 Januarij. De zaken schijnen in *Bolivia* niet beter te gaan dan in *Peru*. Op verschillende plaatsen zijn oproerige bewegingen uitgebarsten. De heer *Linares* en de generaal *Mariano Ballivran* gaan voort met hunne kuiperijen om het volk tegen *Belsu* op te hitsen. De generaals *Velasco* en *Carrasco* bevinden zich in de provincie *Santa Cruz*, alwaar zij de omwenteling regelen. De vijanden van *Belsu* hebben tot lens aangenomen. Vrede met *Peru* wordt nu bezigt met het zamen trekken van een corps troepen om *Peru* te overmeesteren.

Het gouvernement van *Peru* gaat steeds voort met alles in het werk te stellen, om de oproeren, die op verschillende punten van het land zijn uitgebroken te dempen, maar aan de officieren van het leger kan niet het minste vertrouwen geschonken worden, en men vreest dat het grootste gedeelte derzelven tot *Elias* zullen overloopen.

De president der republiek heeft de Duitse garde in zijn paleis geëzernerd, als alleen op haar kannende vertrouwen.

Elias, die zich in het departement *Ica* aan het hoofd van 3000 man ophoudt, wacht slechts naar den uitslag zijner revolutionnaire kuiperijen te *Farina* en *Arequipa* om tegen *Lima* op te rukken.

De generaal *Torrice* is tegen hem uitgezonden en heeft hem ten volle geslagen, waarop *Elias* zich naar *Arequipa*, insgelijks reeds tegen de constitutionele magt opgestaan, heeft terug getrokken.

Trujillo en andere Noordsche provincien zijn mede in vollen opstand. Men gelooft dat, indien de omwenteling zegepraalt, *Castilla* op nieuw tot het presidentschap geroepen en *Elias* zijn minister van binnenlandsche zaken zal worden.

AFRICA.

Het stoomschip *Faith*, kapt. *J. Parsons*, heeft berigten van *Lagos* tot 2 Febr. en van *Sierra Leone* tot 10 Febr. aangebragt.

Gouverneur *Beacroft* is de *Bonny* rivier opgezeild, om een palaver met de inboorlingen te hebben; hij voerde den koning met zich naar *Fernando Po*.

De geschillen te *Lagos* zijn door tusschenkomst van admiraal *Bruce* geschikt. *Kossoko* heeft een verdrag gesloten, waarbij hij belooft, de kano's die met olie de rivier afzakken, niet aan te houden. Men verwacht thans, dat zeer veel handel met *Lagos* zal kunnen worden gedreven.

Majoor *Hill*, de nieuw benoemde gouverneur van *Cape Coast Castle*, vertrok in de *Faith* derwaarts, maar te *Acra* gekomen, vernam hij, dat aldaar onlusten waren uitgebroken, waarop hij aan wal ging. Deze plaats behoorde vroeger aan de *Denen* en de zoogenaamde *Deensch-Acrasche* bevolking was in opstand gekomen. De laatste berigten melden, dat majoor *Hill* zijn adjutant naar *Cape Coast* heeft gezonden, om twee houthuishers en geweren te halen. Verschillende bevriende stammen maakten zich gereed het *Goudkust* te *Christianbergfort* te hulp te komen, de rebellen hadden daar de Britsche vlag aan slarden gescheurd, ten gevolge van de invordering van het hoofdgeld.

Acra is bij door alle inlandsche kooplieden verlaten, daar de krijgswet is afgekondigd. Op den 1 Februarij keerden de *Ashantee*-gezanten en de Britsche gelastigde naar *Cape Coast Castle* terug, nadat zij het tractaat hadden gesloten, dat ten gevolge van den oorlog in het vorige jaar was ontworpen.

Gouverneur *O'Connor* is op 30 Januarij naar *Bathurst* teruggekeerd van eene expeditie op de *Gambia*, in het stoomschip *Dover*; hij had de *Africaansche* hoofden van beide oevers aan boord van zijn schip ontvangen. De

boventak van deze rivier word onderzocht en indien de resultaten juist bevonden worden, dan zullen daardoor de bezwaren tegen het binnendringen van dit gedeelte van *Africa* veel verminderen.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Ten bewijze van het voordeelige der sedert nog slechts weinige jaren aangenomen mildere bepalingen omtrent de mineraal ontginningen voor particuliere rekening, moge strekken het volgende verslag, van een onzer eerste scheikundigen, van het onderzoek van eene ertssoort op *Billiton* in groote hoeveelheid voorkomende en welke zonder het bestaan der bepalingen boven gezegd, waarschijnlijk nog onbekend zou zijn en misschien nimmer ontdekt was geworden; het verslag luidt aldus:

Op *Billiton* werd onlangs eene ertssoort gevonden, welke beweerd wordt in groote hoeveelheid aldaar voor te komen en tinhoudend te zijn. De erts is bruin van kleur met gedeeltelijk glinsterende staalgrauwe tot ijzerzwarte, of roode soms geelachtige doffe innengselen. Overal ziet men glinsterende punten in den erts verdeeld en hoe meer de kleur in het staalgrauwe overgaat, hoe meer van deze glinsterende punten waar te nemen zijn. De erts is niet magnetisch; zijn soortelijk gewigt 5,818 bij 270 C.; fijn gewreven geeft hij een bruin poeder, dat door gloeijen onder verlies van weinig water donkerder van kleur wordt. In een aan beiden einden open glazen buisje verhit, werd slechts water ontwikkeld, terwijl geen zwavel of andere in de hitte sublimeerbare stoffen te ontdekken waren. Voor de blaasbuis verhit, is de erts onder de gewone omstandigheden onsmeltbaar; met cijaanpotassium op kool behandeld, werden tinkogeltjes afgescheiden in zulk eene hoeveelheid, dat tin als het voornaamste bestanddeel herkend werd. Voorts was voor de blaasbuis eene ijzer- en flauwe mangaanreactie gemakkelijk waar te nemen.

Met zoutzuur behandeld, is de erts slechts gedeeltelijk oplosbaar. In het zure filtraat kan door zwavelwaterstofgas geen zwavelmetaal worden afgescheiden, terwijl door zwavelammonium, zwavelijzer, aluinaarde, sporen van zwavelmangaan werden nedergeploft. In het filtraat dezer stoffen kon men sporen van kalkaarde aantoonen. Het in zoutzuur onoplosbare gedeelte bestond deels uit nog onopgelost gebleven erts, deels uit tinoxyde en kiezelaarde.

Van een klomp erts, wegende bijna 4 amst. ponden werden 7/16 ponden afgeslagen en tot een fijn poeder gebragt. Na goed door elkander gemengd te zijn, werden 3 grm. poeder met 9 grm. soda en 9 grm. zwavel in een porceleinen kroes eerst op eene alcoholamp, vervolgens in een koolvuurtje gesmolten tot de overvloedig toegevoegde zwavel verdampt was. De gesmolten massa werd vervolgens met gedestilleerd water behandeld, gefiltreerd en met zwavelammonium houdend water volkomen uitgewasschen. Het filtraat werd met zoutzuur geprecipiteerd en het gele zwaveltin na wassching en drooging in een porceleinen kroesje eerst bij zacht vuur, daarna bij sterke hitte gebrand en het verkregen tinoxyde gewogen. Het woog 1,851 grm. en bedraagt dus op 100 grm. erts 61,700 grm.

Het op het filtraat verzamelde precipitaat werd ontleed in 0,74 grm. ijzeroxyde en

0,102 grm. aluinaarde, terwijl de kiezelaarde onbepaald bleef.

100 grm. erts bevatten dus: 25,00 grm. ijzeroxyde

3,4 " aluinaarde.

Gloeide men 7,205 grm. erts tot al het water was weggedreven, dan werd een gewichtsverlies van 0,178 grm. waargenomen, voor 100 grm. erts, dus 2,4011 grm. water bedragende.

Voegt men deze analytische uitkomsten bij elkander, dan verkrijgt men het volgende resultaat.

100 grm. erts bevatten	grm.
Ijzeroxyde.....	25,000
Tin oxyde.....	61,700
Aluinaarde.....	3,400
Water.....	2,401
Kiezelaarde, sporen van kalkaarde, van maangen en verlies.....	7,499

100,000

Uit deze zamenstelling blijkt de belangrijkheid van den erts, ofschoon de opgegevene hoeveelheden der afzonderlijke bestanddeelen slechts als benaderend kunnen beschouwd worden, vermits hunne verhouding in verschillende ertssoorten kan verschillen.

Deze uitkomst was buiten verwachting en deed ons overgaan om het tinoxyde op eene meer practische wijze af te scheiden, hetwelk door eenvoudige wassching zeer goed gelukte. Uit 6 amst. oncen van bovengenoemd ertspoeder werden verkregen 3 1/2 oncen tinerts, die den uiterlijken vorm had van het Engelsche black tin en een soortelijk gewigt van 6,235.

In de tabloer van dezen erts wordt op *Billiton*, insgelijks op den grond verspreid liggende eene tweede ertssoort, soortelijk lichter dan de eerste soort, gevonden van een meer okerachtig aanzien. Blijkbaar is deze tweede ertssoort gevormd door vrijwillige ontleding der eerste soort en geeft door wassching veel minder tinerts. Naarmate de wassching meer volkomen uitgevoerd was, verschilde ook het soortelijk gewigt van 6,077 tot 6,235.

Na verscheidene wasschingen zoo wel van de 1ste ertssoort als van de tweede, hadden wij aan tinerts verkregen:

6 amst. oncen van	6,077 soortelijk gewigt.
3 " " en 6 1/2 drachmen van	6,148 " "
2 " " " 5 1/2 " " " " " "	6,235 " "

waarmede wij de nitsmelting van tin voornemen wilden. Wij mengden den erts met eene voldoende hoeveelheid kool en gloeide hem in een kressischen kroes en verkregen 6 1/2 oncen tin van eene zeer goede hoedanigheid volkomen overeenkomende met het beste Engelsche minerts.

Op dit oogenblik wordt er een nauwkeurig onderzoek op *Billiton* gedaan omtrent het voorkomen van dezen tinerts en wij behouden ons voor, om dienaangaande later te berigten.

De meer gemakkelijke, eenvoudige en veel minder tijd vereischende bewerking van dit mineraal op tin, de op andere plaatsen in gebruik zijnde wijze, belooft onberekenbare voordeelen, die de industrie uit deze ontdekking trekken zal.

JAVA-BODE,

van Zaterdag 20 Mei 1854, No. 40.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Van, Datum, Naar. Lists ship arrivals from various ports like Batavia, Melbourne, and Hongkong.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Van, Datum, Agenten. Lists ships arriving at Batavia from ports like Stavenisse, Soerabaya, and Palembang.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Naar. Lists ships departing from Batavia to destinations like Soerabaya, Hongkong, and Macassar.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Table with columns: Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Bestemming, Agenten. Lists cargo ships and their destinations from various ports like Rotterdam, Soerabaya, and China.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Van. Lists arrivals at Soerabaya from ports like Padang, Sydney, and Paseroean.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Naar. Lists departures from Soerabaya to destinations like Bali, Paseroean, and Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Table with columns: Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Bestemming, Agenten. Lists cargo ships and their destinations from various ports like Nederland and Bandjermassing.

Aangekomen schepen te Paseroean.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Van. Lists arrivals at Paseroean from ports like Hoeseng and Soerabaya.

Vertrokken schepen van Paseroean.

Table with columns: Datum, Flag, Namen der Schepen, Gesagvoerder, Naar. Lists departures from Paseroean to destinations like Dordrecht and Soerabaya.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Amer. schip Zingari... Met het N. I. schip Kalis... Met Z. M. fregat Prins Hendrik...

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 17 tot en met den 20 Mei 1854.

AANVOER.

Van Bantam per prauw Sampang gezagv. Asmad. 7000 ps. aardew. 1000 do. arensuiker. 3 pic. kruidjies. 1 do. wic...

Van de Lampongs per ned. ind. schoener Fathal Moerarak...

30 pic. swt. peper 20 do. hart. 40 do. kapas de gesagvoerder. 49 pic. kapas. do. 1st/100 elephantstanden. 11 oodies loedongs...

1202 1/100 pic. rijst Han Tjengsan. 1950 1/100 pic. rijst van Ommersen Rueb en co. 541 1/100 pic. rijst van Hagar en Schuurman.

Van Japara per prauw Majang gezagv. Singor. 23 ps. chin. kisten 5 paren do. 8 do. chin. tafels. 9 do. do. blink. 20 cod. sirs doeden. 4 do. katjop. 2 do. jav. lampen. 3 do. kast. tennonga. 1 paar grobok. 1 do. rindjang. 1 do. hild half Oewer Piepa.

Van Tanara per prauw Sampang gez. Apao. 200 pic. rijst. van Motman. Van Tjiringien per prauw Sampang get. Amm. 230 pic. rijst. 6 tonn. olie. Tjoe Oeij. Van Bantam per prauw Sampang gez. Hidan. 40 pic. rijst. 28 do. katj. olie. Toes Sahatan.

Van Indramajoe per prauw Sampang gezagv. Moekia. 252 pic. rijst. 2 do. aardappelen. 19 do. lange peper. 240 ps. wella. 1000 do. aardew. 3 oorg. tennonga. 72 do. div. batik goederen. 10 roll. touw. Oeij Toon.

Van Karang Serang per prauw Sampang gez. Poengoet. 60 pic. rijst. Lie Oekong. Van Bacasie per prauwen Sampang gez. Awan en Tingil. 35 pic. rijst. Kasee. 177 ps. Tjo Kiang. 100 pic. rijst. Tjo Kiang.

Van Cheribon per prauw Sampang gez. Moekiam. 788 div. munt. Aug Zeeij. Van Paseroean per ned. schip Jansz gez. Van Ham en G. Suarmond en co. 2 pik. koffj. 2 do. suiker. 1 kt. growroot. Zynde een...

UITVOER.

Naar de Lampongs per prauw Teob gez. Lakora. 3 pic. olie. 2 do. poederuiker. 3 do. gambier. 1 do. baten. 5000 ps. arensuiker. 3000 do. aardewerk. 120 pic. rijst. Tjeng Aje.

